

Záznam z 13. jednání pracovní komise předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k whistleblowingu

konané v pátek dne 7. října 2016 od 9:35 h do 10:40 h
v budově Úřadu vlády ČR (Strakova akademie), místnost č. 179

Přítomní členové:

Mgr. Bc. Dalibor Fadrný, předseda, Oddělení boje s korupcí, Úřad vlády ČR
Mgr. Lucie Kyselová, Ministerstvo práce a sociálních věcí
Mgr. Petr Leyer, Transparency International – Česká republika
JUDr. Petr Šulc, Českomoravská konfederace odborových svazů

Omluvení členové:

Ing. Lubor Barnáš, Ministerstvo obrany
Mgr. Blanka Besserová, Ministerstvo vnitra
pplk. Ing. Bc. Romana Divincová, Národní centrála proti organizovanému zločinu
Mgr. Lenka Franková, Oživení
Mgr. Janusz Konieczny, Nadační fond proti korupci
Mgr. Zdeněk Mandík, Svaz měst a obcí České republiky
Mgr. Veronika Mojdlová, Ministerstvo vnitra
JUDr. Jakub Morávek, Ph.D., Univerzita Karlova
Mgr. Barbora Pečivová, Ministerstvo spravedlnosti
JUDr. Jiří Žůrek, Úřad pro ochranu osobních údajů

Náhradníci:

Ing. Barbora Boschat, Ministerstvo financí
Mgr. et Mgr. Lenka Habrnálová, Ministerstvo spravedlnosti, za Mgr. Barboru Pečivovou
Mgr. Miroslava Sobková, Svaz města a obcí ČR, za Mgr. Zdeňka Mandíka
Mgr. Denisa Šecová, Ministerstvo vnitra, za Mgr. Veroniku Mojdlovou

Hosté:

Mgr. Markéta Havelková, Úřad vlády ČR, Oddělení boje s korupcí
JUDr. Jan Horník, Ph.D., Úřad vlády ČR, Oddělení boje s korupcí
Bc. Jiřina Křížová, Ministerstvo financí
Ing. František Kučera, Úřad vlády ČR, Oddělení boje s korupcí

Průběh jednání:

1. Zahájení jednání

Jednání zahájil předseda Komise k whistleblowingu (dále jen „Komise“) Dalibor Fadrný v 9:35 h přivítáním přítomných členů a hostů. Konstatoval, že s ohledem na čl. 6 ve spojení s čl. 3 odst. 2 jednacího řádu je Komise usnášeníschopná (přítomni 4 z 14 členů a 4 náhradníci s právem hlasovat).

2. Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s ochranou oznamovatelů podezření na protiprávní jednání

Dalibor Fadrný přítomným odůvodnil, proč dosud nebyl legislativní materiál předložen vládě – je třeba na úrovni náměstků vyřešit ještě některé rozpory. Předpoklad je, že k projednání rozporů dojde do 14. října 2016. Aktuální stav vypořádání připomínek – dosavadní rozpory či nevyřešené připomínky:

- Ministerstvo financí – potvrzený rozpor, protože MF dlouhodobě deklaruje nespokojenost s předloženým materiálem.
- Ministerstvo obrany – potvrzený rozpor týkající se nespokojenosti s předloženým návrhem (MO preferuje poslanecký návrh poslance Andreje Babiše).
- Ministerstvo práce a sociálních věcí – připomínky týkající se novelizace zákona o inspekce práce (zda předložený materiál nepřesahuje působnost zákona o inspekci práce) a zúžení rozsahu poskytované ochrany pouze na ta oznámení, která se týkají zaměstnavatele nebo zaměstnanců.
- Ministerstvo vnitra – je namítána nedostatečná ochrana oznamovatelů, je namítáno nedostatečné vymezení některých pojmů (např. oznámení nebo protiprávní jednání), je požadováno nahradit slova „oznámení o podezření na protiprávní jednání“ za slova „oznámení o podezření ze spáchání protiprávního jednání“ vycházející z nařízení vlády č. 145/2014 Sb. (pro OKK je slovo „spáchání“ represivní), je požadováno odstranění nerovnosti v působnosti zákona o inspekci práce týkající se dopadu tohoto zákona i na vojáky z povolání a příslušníky bezpečnostních sborů, neboť zákon o inspekci práce se na tyto kategorie zaměstnanců nevztahuje (MPSV je proti rozšíření působnosti zákona o inspekci práce; MV však požaduje, aby byla nerovnost odstraněna změnou příslušných právních předpisů), je namítána duplicitní právní úprava navrhované změny § 346b odst. 5 zákoníku práce s § 16 zákoníku práce (MPSV s touto připomínkou nesouhlasí), obdobně i ve vztahu k § 98a zákona o státní službě.
- Českomoravská konfederace odborových svazů – potvrzený rozpor, protože je ze strany ČMKOS odmítáno zakotvení jakékoli ochrany oznamovatelů.
- Svaz průmyslu a dopravy – požadavek na zúžení oznámení jen na ta, která se týkají jen zaměstnavatele, a požadavek na vypuštění nově navrhované skutkové podstaty v zákonu o inspekci práce.
- Nejvyšší soud – požadavek, aby oznámení byla zúžena pouze na trestné činy se stanovením hranice trestní sazby.

Petr Leyer (TIC) shrnul stanovisko spolku Oživení, Nadačního fondu proti korupci a Transparency International – Česká republika a sdělil, že stanovisko bylo koncipováno jako požadavek maxima, kterých by mělo být dosaženo, přičemž osobně bude považovat za úspěch, pokud se podaří prosadit alespoň některé aspekty ve stanovisku vyjádřené. Návrh zákona je pro TIC přijatelnější než poslanecký návrh Andreje Babiše.

Dalibor Fadrný (OKK) připomněl, že Transparency International - Česká republika vytvořili elektronickou petici pro podporu přijetí návrhu zákona na ochranu oznamovatelů. Osloven byl i předseda vlády. Cílem bylo přiblížit tuto problematiku širší veřejnosti, aby byl zajištěn větší veřejný zájem.

Dalibor Fadrný (OKK) připomněl, že návrhem zákona se musí zabývat Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí (dále jen „Rada“) a je otázka, zda má být materiál projednáván na jednání Radě 25. října 2016 (Komise by neměla prostor k němu přijmout usnesení) anebo až na jednání, které proběhne na přelomu listopad/prosinec. Členové Komise se shodli, že bude vhodnější vyčkat a zařadit až na další jednání Rady. Dalibor Fadrný však avizoval, že na jednání 25. října 2016 bude materiál projednáván, ale nebude k němu navrhováno přijetí stanoviska Rady.

Dalibor Fadrný (OKK) dále uvedl, že vláda přijala neutrální stanovisko k poslaneckému návrhu Andreje Babiše na ochranu oznamovatelů, přičemž tomuto návrhu byl jako garanční výbor přiřazen Ústavněprávní výbor a zpravodajem byl stanoven Mgr. Zdeněk Vondráček (sněmovní tisk č. 799, 7. volební období).

3. Různé

Lenka Habrnálová (MS) informovala o závěrech jednání Pracovní skupiny OECD proti podplácení zahraničních veřejných činitelů (dále jen „Pracovní skupina“) a požadavek členských států, aby byla specifikována doporučení, jak Úmluvu OECD proti podplácení zahraničních veřejných činitelů v této otázce vykládat (jak mají doporučení konkrétně vypadat), což přijato nebylo, neboť by to ve chvíli schválení bylo závazné pro všechny a členské státy by musely respektovat jednotnou formu. Námět ale nebyl ani jednoznačně odmítnut. Přesto lze očekávat, že v polovině roku 2017 bude tato Pracovní skupina ochranu oznamovatelů v České republice posuzovat (v rámci Fáze 4). Bude třeba vyplnit dotazník (ČR jej obdrží v průběhu října 2016), přičemž Česká republika je hodnocena v pořadí jako třetí země (první bylo posuzováno Finsko, druhá je Velká Británie). Současně avizovala, že bude třeba Pracovní skupině zaslat anglický překlad legislativního textu.

Dalibor Fadrný (OKK) dále informoval přítomné o workshopu k přípravě Akčního plánu boje s korupcí na rok 2017 a o obsahu návrhu kapitoly 4 návrhu Akčního plánu boje s korupcí na rok 2017 věnující se rozvoji občanské společnosti, ve které bude zakotveno několik úkolů týkajících se ochrany oznamovatelů.

Lenka Habrnálová (MS) se dotazovala na časový harmonogram – za standardních okolností je reálné vládní návrh zákona v Poslanecké sněmovně prosadit. Lucie Kyselová (MPSV) deklarovala, že jde o racionální návrh zákona, který se na vládní úrovni podařilo připravit, a bylo by škoda, kdyby dosavadní úsilí věnované zpracování předkládaného návrhu zákona nebylo prosazeno.

Barbora Boschat (MF), která je v Komisi nová, se dotazovala, zda byla brána v úvahu i ochrana toho, proti komu oznámení směřuje, přičemž oznámení není činěno v dobré víře (smyšlené oznámení). Této otázce byla věnována pozornost hned v počátku příprav a mj. byl přijat závěr, že stávající právní řád obsahuje dostatečné možnosti obrany proti nepravdivému oznámení (především soudní obrana). Lucie Kyselová (MPSV) upozornila na problematičnost, že soukromoprávní úprava pracovních poměrů je složitější co do zakotvení přísnější regulace než veřejnoprávní charakter služebních poměrů.

4. Závěr

Příští jednání Komise proběhne v pátek 11. listopadu 2016.

Jednání Komise bylo ukončeno v 10:40 h.

Zapsal: Jan Horník
Schválil: Dalibor Fadrný